

Розділ VI. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

doi: 10.15330/msuc.2018.19.116-120

Вікторія Балакірєва,

кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогічних технологій початкової освіти, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Victoria Balakireva,

PhD in Education, Associate Professor, Department of Primary education pedagogical technologies "South-Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky" (Odesa, Ukraine)

torri.kosenko@gmail.com

ORCID ID 0000-0001-5361-5568

УДК: 378.1+37.01+371

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Анотація. Мета і завдання статті – вивчення проблеми та аналіз стану використання технологічного підходу у підготовці майбутніх учителів до організації трудового навчання молодших школярів. Для розв'язання завдань дослідження використано теоретичні методи: аналіз, систематизація та узагальнення психолого-педагогічної і навчально-методичної літератури з метою визначення стану і теоретичного обґрунтування проблеми використання технологічного підходу у підготовці майбутніх учителів до організації трудового навчання молодших школярів.

Автором обґрунтовано поняття «підхід», «технологія», «педагогічна технологія», «технологічний підхід». Схарактеризовано сучасні підходи до трактування поняття «педагогічна технологія». Встановлено, що сучасна педагогічна технологія охоплює коло теоретичних та практичних питань керування, організації навчального процесу, методів та засобів навчання. Розвиток педагогічної технології у світовому освітньому просторі можна умовно розділити на три етапи, кожен із яких характеризується перевагою тієї чи тієї тенденції. Оптимізація процесу реформування сучасної освіти пов'язана передусім з оновленням програмно-технологічного забезпечення, яке орієнтується на нові інформаційні, соціальні й освітні технології як пошук нових можливостей освітніх закладів у підготовці молодих людей до самостійного життя і діяльності, їхньому професійному та особистісному розвитку, що пов'язано із феноменом освітнього середовища.

Ключові слова: технологічний підхід, організація трудового навчання, майбутні учителі початкової школи, молодші школярі.

TECHNOLOGICAL APPROACH TO PREPARING FUTURE TEACHERS TO THE ORGANIZATION OF LABOR STUDY OF YOUNG SCHOOLS

Abstract. The article deals with the technological approach as a means of preparing future teachers for the organization of labor education for junior pupils. The concept of "approach", "technology", "pedagogical technology", "technological approach" is substantiated. The possibility of using a technological approach in preparing future teachers for organizing labor training for younger students in a modern institution of higher education has been explored.

Technological approach combines the use of various technologies: modeling of educational information in the form of differentiated tasks of varying degrees of complexity; assimilation of educational material in the form of dialogues, which ensures subjective-semantic communication, reflection, self-actualization of personality; simulation of problem and game situations, the search for the exit of which ensures the implementation of personal functions in conditions of internal conflict, competition.

The development of pedagogical technology in the world educational space can be divided into three stages, each of which is characterized by the advantage of one or the same trend. The main trend in the first phase was to improve the quality of teaching, which was seen as the only way that led to effective learning. Efforts were made to increase the effectiveness of teaching by raising the level of information education through the use of mass media. The second stage was characterized by a shift in emphasis on the learning process, which was due to the development of the concept of programmable learning, which required strict consideration of age and individual differences of students. Attention to the learning process has led to an awareness of the fact that it determines the teaching methodology and is a criterion for success in general. The third stage, modern, is characterized by the expansion of the sphere of pedagogical technology. If earlier its functions were

reduced to the actual maintenance of the learning process, now pedagogical technology claims to play a leading role in planning, organizing the learning process, developing methods and training tools.

Technological approach is complex, open systems of certain techniques and techniques conceptually united by priority educational goals, which are interconnected tasks and content, forms and methods of organization of the educational process, where each element of this system imposes an imprint on all other elements. Technological approach combines the use of various technologies: multimedia; mobile; web quest technology; simulation game; design Simulation of educational information in the form of differentiated tasks of varying degrees of complexity.

Keywords: technological approach, organization of labor training, future teachers of elementary school, younger schoolchildren.

ВСТУП

Постановка проблеми. Поняття технологічного підходу в галузі освіти з'явилося в середині ХХ століття на ґрунті програмованого навчання, характерними ознаками якого було чітке формулювання навчальних завдань і послідовне їх досягнення. Нині технологічний підхід у сфері педагогічної теорії і практики (С. Гончаренко, О. Пехота, О. Пометун, Г. Селевко, В. Стрельников та ін.) визначається як орієнтація навчально-виховного процесу на гарантований освітній продукт заданого зразка.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок у потрактування цього феномену внесли В. Беспалько, О. Бугрій, В. Гузєєв, І. Дичківська, В. Іова, М. Кларін, О. Пехота, О. Пометун, Г. Селевко, А. Факторович, В. Юдін та ін.

Педагогічними технологіями вищої школи займалися: (А. Алексюк, І. Зязюн, Н. Ничкало, С. Сисоєва). Активна увага дослідників приділена проблемам використання і вдосконалення педагогічних технологій підготовки майбутніх учителів початкової школи, що розглядалися в роботах Л. Бекірової, І. Богданової, Д. Герцюка, І. Дичківської, В. Ільмана, Л. Коваль, О. Набоки, А. Нісімчука, І. Осадченко, О. Пометун, Г. Селевко, О. Сисоєвої, О. Снігур. Проблема професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи до застосування загальнонавчальних технологій була предметом дослідження таких науковців, як Н. Баліцька, О. Біда, Л. Коваль, А. Малихін, Є. Мальцева та ін. Дослідники використовували педагогічні технології для формування індивідуального стилю професійної діяльності у майбутнього вчителя, професійної відповідальності в контексті формування його педагогічної майстерності.

Низка дослідників (В. Беспалько, І. Дичківська, Л. Кондрашова, О. Полат, М. Чошанов та ін.) під «технологічним підходом» в освіті розуміють єдність педагогічного впливу та активної пізнавальної діяльності студентів, спрямовану на саморозвиток особистості майбутнього вчителя.

МЕТА І ЗАВДАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ. Вивчення проблеми та аналіз стану використання технологічного підходу у підготовці майбутніх учителів до організації трудового навчання молодших школярів. Задачі статі: визначити поняття «підхід», «технологія», «педагогічна технологія», «технологічний підхід»; вивчити можливості використання технологічного підходу у підготовці майбутніх учителів до організації трудового навчання молодших школярів у сучасному закладі вищої освіти.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Для розв'язання завдань дослідження використано теоретичні методи: аналіз, систематизація та узагальнення психолого-педагогічної і навчально-методичної літератури з метою визначення стану і теоретичного обґрунтування проблеми використання технологічного підходу у підготовці майбутніх учителів до організації трудового навчання молодших школярів.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Слово «підхід» у тлумачних словниках подано в такому значенні: 1) (до людей) ключ, ставлення, уміння поводитися з ким; 2) (до чого) погляд на що; 3) (класовий) критерій, (індивідуальний) мірка. Термін «технологія» походить від грецького *techno* – мистецтво і *logos* – наука, вчення. Тобто «технологія» – це наука про майстерність, мистецтво здійснювати виробничий процес. Технологічний підхід завжди передбачає певну послідовність операцій із використанням необхідних засобів та умов. Поступово зміст поняття «технологія» розширився і почав використовуватися в інших сферах життя.

Технологічний підхід об'єднує в собі використання різноманітних технологій: моделювання навчальної інформації у вигляді диференційованих завдань різного ступеня складності; засвоєння навчального матеріалу у вигляді діалогів, що забезпечує суб'єктно-смісловне спілкування, рефлексію, самореалізацію особистості; імітацію проблемних та ігрових ситуацій, пошук виходу з яких забезпечує реалізацію особистісних функцій в умовах внутрішньої конфліктності, змагальності.

Наприкінці ХХ ст. увагу представників зарубіжної та вітчизняної педагогічної науки привернуло питання технологізації освітнього процесу. У цей період приходить визнання важливості проблеми використання технологій в освіті. Звернемося до сучасного визначення поняття «педагогічна технологія».

Є декілька підходів до потрактування поняття «педагогічна технологія»:

- науково доцільне потрактування: педагогічна технологія як частина педагогічної науки, яка вивчає й розробляє цілі, зміст і методи навчання (О. Пехота, Г. Селевко, Н. Щуркова та ін.);
- організаційна концепція: педагогічна технологія як спосіб організації, модель навчального процесу, що гарантує отримання запланованого результату (В. Гузєєв, М. Чошанов та ін.);
- інструментальний підхід: педагогічна технологія як інструментарій освітнього процесу, як система вказівок, які повинні забезпечувати ефективність і результативність навчання (В. Беспалько, Б. Ліхачов та ін.).

Сучасна педагогічна технологія охоплює коло теоретичних та практичних питань керування, організації навчального процесу, методів та засобів навчання. Вона виникла в процесі реалізації педагогічно-технічних

ідей, які висловлювали на рубежі ХХ ст. засновники прагматичної психології та педагогіки (І. Джеймс, Д. Дьюї, С. Холл, Р. Торндайк), представники «індустріальної педагогіки» (Б. Тейлор, Ф. Гільберт). Науково-технічна революція, яка торкнулася всіх галузей науки, техніки, суспільного життя, освіти, наповнює педагогіку новим змістом. Треба наголосити, що Д. Фінн, А. Ламсдейн, П. Мітчелл, Р. Томас пропонують розглядати кілька значень педагогічної технології одночасно.

Розвиток педагогічної технології у світовому освітньому просторі можна умовно розділити на три етапи, кожен із яких характеризується перевагою тієї чи тієї тенденції.

Основною тенденцією першого етапу (1920-1960-ті роки) було підвищення якості викладання, яке розглядалося як єдиний шлях, що приводив до ефективного навчання. Здійснювалися спроби підвищення ефективності викладання шляхом підвищення інформаційного рівня навчання при використанні засобів масової комунікації.

Другий етап (1960-1970-ті роки) характеризувався перенесенням акценту на процес навчання, що пов'язано з розвитком концепції програмованого навчання, яке вимагало суворого врахування вікових та індивідуальних відмінностей учнів. Увага до процесу навчання призвела до усвідомлення факту, що саме він визначає методику навчання та є критерієм успіху в цілому.

Результатом застосування машинного та програмованого навчання в США стала індивідуалізація та персоналізація освітнього процесу. Якщо до 1960 року навчальні посібники були призначені для навчання групи учнів, то з 1960 року індивідуалізація навчання стала центральним пунктом планування і виробництва засобів навчання. Як засіб індивідуалізації навчання освітня програма у цих проектах була поділена на порції, до яких було розроблено інструкції, дібрано дидактичний матеріал, аудіовізуальні та інші засоби навчання. Ці порції дістали назви «модулів», «одиниць навчання», «навчальних пакетів».

Третій етап, сучасний, характеризується розширенням сфери педагогічної технології. Якщо раніше її функції зводилися фактично до обслуговування процесу навчання, то нині педагогічна технологія претендує на провідну роль у плануванні, організації процесу навчання, у розробці методів і навчальних засобів. До засобів навчання належать: документи, матеріальні об'єкти, люди, взаємодія з якими веде до здобуття знань. Засоби навчання поділяються на навчальні, які фахово створені дня навчання, та об'єкти довкілля. Початок дослідження можливостей засобів навчання зазвичай збігається з винаходом чергової технологічної новинки. Винятком є програмоване навчання, ідеї якого висловлено ще в 30-х роках ХХ ст., а їх реалізація стала можливою лише на початку 50-х років ХХ ст. Розвиток технологічного підходу у вітчизняній освіті має дещо інші часові межі.

Представники «педагогіки творчості» (Ф. Гансберг, Е. Лінде) засуджували спроби впливати на неповторну особистість дитини за допомогою технології, вони переконували, що до кожної особистості слід добирати індивідуальні засоби виховання. Учені не визнавали ідеї і можливості створення педагогічної технології, яка могла б стати ключем до душі дитини. Р. Штайнер (1861-1925 рр.) започаткував індивідуальний підхід до виховання дітей. Завдання вбачав у використанні технологій, що розвивають в особистості здатність до зорієнтованих на різноманітність світу суджень (умовисновків).

Одним із видів організації навчання є використання педагогічних технологій. Слово «технологія» в перекладі з грецької означає «знання про майстерність». Сам термін «освітня технологія» вперше був використаний педагогами США в 30-х роках ХХ століття. У працях педагогів (В. Безпалько, І. Волков, В. Монахов, М. Кларін, В. Шепель, М. Чошанов) розуміння терміну «освітня технологія» зводився до таких тлумачень:

- сукупність методів та прийомів, спрямованих на організацію процесу навчання;
- уміння використання навчального та лабораторного обладнання, засобів навчання.

Ключем поняття технологічного підходу є феномен «технологія» (грец. *techné* – мистецтво, майстерність і *logos* – слово, вчення), яке у значенні науки про майстерність виникло у зв'язку з технічним прогресом. Провідником у будь-якій технології вважається детальне визначення кінцевого результату і точне досягнення його. Застосування поняття «технологія» у виробничій чи соціальній сфері передбачає запрограмованість, окресленість кінцевих властивостей продукту, засобів його створення, цілеспрямоване моделювання умов їх здійснення, а також реальне функціонування цих процесів.

Історія розвитку педагогічних технологій відображає трансформацію наукового терміна «технологія в освіті» у категорію «педагогічна технологія» і далі у «технології навчання», «технології розвитку» тощо. У науковій термінології вважають рівноположеними (варіаціями) понятійні блоки «освітня технологія», «технологія освіти», «педагогічна технологія», «технологія навчання», хоча вчені пропонують уточнені характеристики кожного з них.

У дидактиці виділяють три основні групи технологій: пояснювально-ілюстративні; особистісно зорієнтовані; розвивальні. Останні дві групи технологій у педагогіці називають новими освітніми, або інноваційними. Нові освітні технології навчання сприяють задоволенню потреб особистості учня, всебічному врахуванню його інтересів, здібностей, нахилів.

Поняття «технології» відображає спрямованість досліджень (у тому числі й педагогічних) на радикальне вдосконалення діяльності людини, підвищення її результативності, інструментальності, технічності. У педагогічній літературі поняття технологія використовують у таких значеннях: 1) як синонім понять «методика» чи «форма організації навчання» (технологія спілкування, технологія взаємодії, технологія організації індивідуальної діяльності); 2) як сукупність усіх використаних у конкретній педагогічній системі методів, засобів і форм (традиційна технологія навчання, технологія Л. Занкова тощо); 3) як сукупність і послідовність методів і процесів, які дозволяють одержати запланований результат (М. Кларін).

Розуміння сутності технологічного процесу і наявність різних підходів до його визначення вимагає знайти узагальнену інваріантну ознаку технології навчання. Науковці Ю. Сурмін та Н. Туленков розглядають освітні технології як особливий різновид соціальних технологій – як складні відкриті системи певних прийомів та методик, концептуально об'єднаних пріоритетними освітніми цілями, а також пов'язаних між собою завданнями і змістом, формами і методами організації навчально-виховного процесу, де кожен елемент цієї системи накладає відбиток на всі інші елементи. На сучасному етапі суспільного розвитку підґрунтям освітніх технологій постає гуманістична концепція освіти.

Технологія навчання – це розділ педагогічної технології, що вивчає, досліджує, узагальнює принципи, закономірності, форми, методи та прийоми навчального процесу, їх вплив на засвоєння студентом знань, формування умінь і навичок, розвиток його потенційних здібностей, світогляду, громадянської позиції тощо. Технологія навчання відображає шлях засвоєння конкретного навчального матеріалу в межах конкретної науки, галузі, навчальної дисципліни, теми, питання та у межах обраної технології освіти (за Т. Назаровою). Термін «педагогічна технологія» в буквальному перекладі означає вчення про педагогічне мистецтво, майстерність. Найбільш значущим воно є у виробничій діяльності, де технологія трактується як сукупність знань про способи і засоби оброблення матеріалів, мистецтво володіння процесом. Провідним у будь-якій технології вважається детальне визначення кінцевого результату і точне його досягнення. Науково-технічний прогрес зумовив технологізацію не лише матеріального виробництва, а й проник у сферу культури, гуманітарного знання.

У 70-ті роки ХХ ст. активно публікувались наукові праці з проблем педагогічної технології. Це роботи Т. Ільїної, А. Космодем'янської, М. Кларіна, І. Лернера. У цей час у вітчизняну педагогічну науку й освіту міцно ввійшло поняття «педагогічна технологія» («освітня технологія»). У його розумінні і вживанні існують великі розбіжності серед учених і практиків: педагогічна технологія – це змістова техніка реалізації навчального процесу (В. Безпалько); педагогічна технологія означає системну сукупність і порядок функціонування всіх особистісних, інструментальних і методологічних засобів, використовуваних для досягнення педагогічної мети (М. Кларин); педагогічна технологія є змістовним узагальненням, що вбирає в себе зміст усіх визначень різних авторів (джерел); педагогічна технологія – системний метод створення, застосування й визначення всього процесу викладання і засвоєння знань з урахуванням технічних та людських ресурсів і їх взаємодії, що своїм завданням вважає оптимізацію форм освіти (ЮНЕСКО).

На думку дослідників (В. Безпалько, І. Дмитров, М. Кларин, О. Коваленко, В. Монахов, П. Підкасистий, В. Якунін та інші), освітні технології відображають загальну стратегію розвитку освіти, єдиного освітнього простору; включають прогнозування, проектування, планування розвитку освіти; передбачення результатів. На відміну від цього, педагогічні технології втілюють тактику реалізації освітніх цілей в освітньо-виховному процесі шляхом упровадження моделей останнього. Науковці виділяють також освітню технологію, яка розкриває шлях освоєння конкретного навчального матеріалу в межах відповідного навчального предмета, теми, питання (ігрові технології, технології проблемного і модульного навчання, нові інформаційні технології, сучасні технології освіти, технологія використання опорних схем тощо). Аналогічно визначені виховні технології, технології управління. С. Сисоева вважає за доцільне розрізняти такі технології: методологічні освітні технології (теорія поетапного формування розумових дій; проблемне навчання, програмоване навчання; розвивальне навчання, особистісно орієнтоване і особистісно-діяльнісне навчання; проєктивне навчання; дистанційне навчання); тактичні освітні технології (на рівні методики, методу, прийому) [4]. Такий підхід може бути врахований як на етапі підготовки студентів, так і стосовно освітньо-виховного процесу в початковій школі.

Сучасні освітні технології підрозділяються на чотири види:

1) традиційні методики (основний навчальний період – традиційна лекція; використовувані методи навчання – пояснювально-ілюстративні і евристичні; переважаючі організаційні форми навчання – бесіда і розповідь; основні засоби діагностики – поточні усні опитування без фіксації й обробки результатів і письмові контрольні роботи після закінчення вивчення теми);

2) модульно-блочні технології (основний навчальний період – модуль, або цикл лекцій; використовувані методи навчання – пояснювально-ілюстративні, евристичні і програмовані; переважаючі організаційні форми навчання – бесіда і практикум; основні засоби діагностики – поточні письмові програмовані опитування (тести) без фіксації та обробки результатів, письмові програмовані контрольні роботи або заліки після закінчення вивчення теми);

3) цільноблочні технології (основний навчальний період – блок занять; використовувані методи навчання – пояснювально-ілюстративні, евристичні, програмовані, проблемні; переважаючі організаційні форми навчання – лекція, бесіда і практикум; основні засоби діагностики – поточні усні опитування або письмові контрольні роботи без фіксації та обробки результатів і усні або письмові заліки після закінчення вивчення теми);

4) інтегральні технології (основний навчальний період – блок занять, що складається з двох субперіодів – постійної і змінної частин блоку; використовувані методи навчання – пояснювально-ілюстративні, евристичні, програмовані, проблемні; переважаючі організаційні форми навчання – семінар, практикум, самостійна робота, семінар-практикум; основні засоби діагностики – поточні усні опитування або письмові контрольні роботи з фіксацією і обробкою результатів та усні або письмові заліки (тести) після закінчення вивчення теми).

Оволодіння сучасними технологіями – не тільки данина моді, а потреба знайти способи підвищення результативності та ефективності професійної діяльності, зниження трудомісткості ресурсів і витрат. Усі відомі, так звані традиційні форми організації освітнього процесу розрізняються за співвідношенням навчання-

учіння, видами і формами взаємодії суб'єктів між собою. Оптимізація процесу реформування сучасної освіти пов'язана передусім з оновленням програмно-технологічного забезпечення, яке орієнтується на нові інформаційні, соціальні й освітні технології як пошук нових можливостей освітніх закладів у підготовці молодих людей до самостійного життя і діяльності, їхньому професійному та особистісному розвитку, що пов'язано із феноменом освітнього середовища. Таким чином, активне застосування сучасних інформаційних, соціальних, комунікативних та інших видів технологій в освітній практиці дає можливість досягти таких результатів: підвищити якість освітнього процесу, зробити навчання і спілкування комфортним. Ефективність навчального процесу підвищується за рахунок подання та засвоєння більшої кількості інформації за одиницю часу, самоорганізації освітньої діяльності, змінюється позиція всіх суб'єктів – підвищується міра відповідальності за освітні результати

і процес їх досягнення. Покращується доступність навчальних матеріалів та іншої інформації, забезпечується свобода вибору способів і умов, виконання освітніх програм; оптимізуються витрати на забезпечення освітнього процесу. Більш ефективний освітній процес знижує навантаження на викладача і студента, дозволяє оптимізувати освітні ресурси, скорочує час на репродуктивні види роботи, зменшує відносні витрати на видання друкованих навчальних матеріалів; підвищується рівень загальної культури молодого покоління в роботі з інформацією, технікою і людьми, над собою, роблячи його успішним і толерантним у житті і професії. Володіння загальними компетенціями (навчальними, соціальними, комунікативними, особистісними) підвищує готовність учитися впродовж усього життя і освоювати нові професії, вміння співвідносити власні інтереси й інтереси різних соціальних груп, співпрацювати, грамотно організувати не тільки свою власну діяльність, керувати самим собою, своїм життям, але й бути успішним у спільній діяльності.

У цілому позитивно оцінюючи інноваційні зміни в системі освіти й можливості технологічного підходу, В. Бондар застерігає від підміни наукової педагогіки і психології вузькодидактичними чи психологічними проблемами й теоріями західних зразків [2, с. 174]. Науковець розділяє думку Ю. Бабанського щодо нових зарубіжних дидактичних напрямів, що розвиваються в руслі так званої педагогічної технології, в якій чітко виділяються дві галузі: перша – «технологія навчання», що досліджує структуру процесу навчання, вивчає механізми пізнавальної діяльності, процедури вибору оптимальних стратегій навчання, і друга – «технологія у навчанні», предметом вивчення якої є розроблення наукових обґрунтувань і методів включення в навчальний процес сучасних технічних засобів навчання, зокрема комп'ютерної техніки, з метою індивідуалізації та інтенсифікації процесу навчання. Виходячи з цього, В. Бондар доходить висновку, що технології навчання мають розроблятися на загальнодидактичному й психологічному ґрунті, а технології у навчанні окремих предметів – на базі технології навчання з урахуванням досягнень методичної науки та передового досвіду [2, с. 175].

Серед значної кількості педагогічних технологій у контексті нашого дослідження приділено належну увагу таким із них, як: технологія освіти для сталого розвитку (емпауермент) (М. Мелманн, О. Пометун); мультимедійні (Р. Гуревич, М. Жалдак); мобільні технології (В. Куклев, Н. Пейн); веб-квест технології (В. Dodge, Т. March); імітаційно-ігрові (В. Гузєєв, Л. Савченко); проектні (В. Кондратюк, О. Стадник); колективне творче навчання (О. Когут) та ін.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Серед значної кількості педагогічних технологій у контексті нашого дослідження приділено належну увагу таким технологіям, як: освіти для сталого розвитку (емпауермент) (М. Мелманн, О. Пометун); мультимедійні (Р. Гуревич, М. Жалдак); мобільні технології (В. Куклев, Н. Пейн); веб-квест технології (В. Dodge, Т. March); імітаційно-ігрові (В. Гузєєв, Л. Савченко); проектні (В. Кондратюк, О. Стадник); колективне творче навчання (О. Когут) та ін.

Таким чином, технологічний підхід це складні, відкриті системи певних прийомів і методик, концептуально об'єднаних пріоритетними освітніми цілями, які пов'язаних між собою завданнями і змістом, формами і методами організації навчально-виховного процесу, де кожен елемент цієї системи накладає відбиток на всі інші елементи. Технологічний підхід об'єднує в собі використання різноманітних технологій: мультимедійні; мобільні; веб-квест технології; імітаційно-ігрові; проектні; моделювання навчальної інформації у вигляді диференційованих завдань різного ступеня складності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- [1] Андрущенко В. П. Роздуми про освіту: філософія та методологія. [2-е вид.]. Київ: МП Леся, 2012. 784 с. (Філософія освіти: пошук пріоритетів : у 7 кн. ; кн. 1).
- [2] Бондар В.І. Дидактика: підручник. Київ. : Либідь, 2005. 264.
- [3] Селевко Г.К. Энциклопедия образовательных технологий. Москва : 2006. Т.1. 816 с.
- [4] Сисоєва С.О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально- методичний посібник. Київ : ВД «ЕКМО», 2011. 324 с.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

- [1] Andrushchenko, V. P. (2012). Rozdumy pro osvitu: filosofiiia ta metodolohiia. (Reflections on education: philosophy and methodology). [2-e vyd.]. Kyiv: MP Lesia. (Filosofiiia osvity: poshuk priorytetiv : u 7 kn. ; kn. 1). (in Ukrainian).
- [2] Bondar, V.I. (2005). Dydaktyka (Didactics): pidruchnyk. Kyiv: Lybid. (in Ukrainian).
- [3] Selevko, H.K. (2006). Entsiklopedyia obrazovatelnykh tekhnolohiy (Encyclopedia of educational technology). Moskva. T.1. (in Russian).
- [4] Sysoieva, S.O. (2011). Interaktyvni tekhnolohii navchannia doroslykh (Interactive adult learning technologies): navchalno-metodychnyi posibnyk. Kyiv : VD «EKMO». (in Ukrainian).